

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТКАНИННИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ СИМПТОМАТИЧНОЇ ФОРМИ НЕПЛІДНОСТІ КОРІВ

Ревунець А. С., к. вет. н., доцент, Веремчук Я. Ю., к. вет. н., ст. викладач,

Грищук Г. П., к. вет. н., доцент

revunets@ukr.net

Поліський національний університет, м. Житомир, Україна

Актуальність проблеми. На сьогодні одними з найважливіших проблем розвитку молочної галузі тваринництва залишаються профілактика неплідності та лікування неплідних корів. Проведеними дослідженнями з'ясовано, що в господарствах Житомирської області до найрозповсюдженіших форм неплідності корів належать аліментарна (в окремі роки до 70 %) та симптоматична (до 60 %), які зумовлені неповноцінною та незбалансованою годівлею тварин, а також перебігом функціональних та запальних процесів у їх внутрішніх статевих органах. Останнім часом у ветеринарії досить поширеним є застосування біогенних стимуляторів, які виготовлені з тканин та органів тварин і рослин – тканинних препаратів, з профілактичною та лікувальною метою окремо та в комбінації з іншими лікувальними засобами при захворюваннях різної етіології.

Тому **метою** наших досліджень було вивчити ефективність застосування тканинних препаратів для профілактики та лікування симптоматичної неплідності корів.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили на поголів'ї корів української чорно-рябої породи, масою тіла 500-600 кг, з середньою річною продуктивністю 3500-4000 кг молока і більше, які утримувались в господарствах Житомирської області. Дослідним тваринам вводили тканинний препарат «Фетоплацентат» у дозі 8 см³ на 100 кг маси тіла, який виготовлений з маток клінічно здорових корів 3–5-місячної тільності на кафедрі акушерства і хірургії Поліського національного університету за методикою академіка В. П. Філатова в модифікації професора Г. М. Калиновського. У ході досліджень використовували методи: клінічні, гінекологічні, акушерські, зоотехнічні та статистичні.

Результати досліджень. Використання «Фетоплацентату», до складу якого, крім гормонів (фолікулостимулюючого, лютеїнізуючого, естрадіолу та прогестерону), входять 11 мікро- та макроелементів, дозволило корегувати перебіг отелення і профілакувати затримання посліду у корів. В групі тварин, яким перед отеленням, згідно запропонованої схеми, вводили «Фетоплацентат», затримання посліду спостерігали у 10 % корів, а тривалість послідової стадії становила $5,1 \pm 0,32$ год. При цьому, застосування тканинного препарату сухостійним коровам зменшило індекс осіменіння до 1,4.

За нашими дослідженнями, застосування «Фетоплацентату» для корів, які протягом 60 діб не прийшли в охоту, прояв повноцінної стадії збудження статевого циклу реєстрували у 5 % корів після першого введення, 57 % – після другого, у 18 % – після третього і в 7 % корів – четвертого та п'ятого введення. Крім того, ефективність тканинної терапії підтверджена при атрофії або склерозі одного яєчника: достатньо 1-2 разового введення для того, щоб у корів проявилась статева охота, а осіменіння закінчилося заплідненням.

У випадках німфоманії, при кістозній патології яєчників, 3–4 разове введення «Фетоплацентату» та масаж яєчників перед його використанням нормалізували перебіг статевого циклу і плідотворне осіменіння. При його застосуванні за хронічного перебігу ендометриту та персистентного жовтого тіла у 20 % корів-первісток його розсмоктування наставало протягом 14 діб, у 50 % – 18 діб та у 24 % тварин через 21 добу.

Отже, можна зробити **висновок**, що тканинний препарат «Фетоплацентат» володіє сильними терапевтичними властивостями, а його застосування сприяє формуванню морфофункціональних змін в статевих органах за симптоматичної форми неплідності корів.